

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE

FAKULTA SOCIÁLNÍCH VĚD

Institut komunikačních studií a žurnalistiky

Katedra žurnalistiky

Anna Kulíšková

**Srovnání zpravodajských hodnot v textech o
sportu handicapovaných a nepostižených**

Bakalářská práce

Praha 2012

Autor práce: Anna Kulíšková

Vedoucí práce: PhDr. Alice Němcová Tejkalová, Ph.D.

Rok obhajoby: 2012

Bibliografický záznam

KULÍŠKOVÁ, Anna. *Srovnání zpravodajských hodnot v textech o sportu handicapovaných a nepostižených*. Praha, 2012. 41 s. Bakalářská práce (Bc.) Univerzita Karlova, Fakulta sociálních věd, Institut komunikačních studií a žurnalistiky. Katedra žurnalistiky. Vedoucí diplomové práce PhDr. Alice Němcová Tejkalová, Ph.D.

Abstrakt

Bakalářská práce je kvalitativním rozbořem a zaměřuje se na srovnání zpravodajských hodnot akcentovaných u handicapovaných a nehandicapovaných sportovců ve zpravodajských i publicistických textech uvedených na stránkách Mladé fronty DNES v období letních olympijských a paralympijských her v Pekingu 2008. Zjišťuje, jaké zpravodajské hodnoty jsou preferovány u olympioniků, jaké u paralympioniků, a zda se tyto preference odrážejí v celkové prezentaci obou skupin vrcholových sportovců.

Dochází k závěru, že celkově jsou texty o paralympiádě výrazně chudší, strohé, útržkovité, čtenář nemá šanci udělat si souhrnný obrázek o tom, jak hry probíhaly, kdo byl úspěšný, kdo zklamal nebo překvapil, co bylo příčinou, případně jak se sportovcům v Pekingu žilo. Pravidelný čtenář MFD jistě zaznamenal, že se paralympiáda konala, že se jí účastnili čeští zástupci. Pravděpodobně jim ale v paměti utkví pouze jména Ježek, Hlaváčková a především Jihoafričan Pistorius.

Olympijské a paralympijské hry v Pekingu jsou nejaktuálnější vrcholné sportovní akce, které lze z hlediska zpravodajství porovnávat. Záměrně jsou pomíjeny zimní olympijské a paralympijské hry ve Vancouveru (2010), které jsou sice aktuálnější, ale co do počtu disciplín, sportovců, a tím pádem i z hlediska mediálního pokrytí, zcela nesrovnatelné.

V práci jsou porovnávány informace o olympijských a paralympijských hrách, které byly vydány v Mladé frontě DNES, tedy v nejčtenějším českém tzv. seriózním deníku se všeobecným zaměřením. Bylo sledováno nejen období samotné olympiády a paralympiády, ale i týden před a po konání dané akce.

Abstract

Presented in this bachelor thesis is a qualitative analysis that is focused on the comparison of news values, in relation to athletes with a disability and athletes without a disability, in articles published in *Mlada Fronta DNES* (a Czech newspaper) at the time of the 2008 Summer Olympic and Paralympic Games in Beijing. In addition, the further analysis will be done, of the news values that are given to Olympians and the values given to Paralympians, and whether these preferences are reflected in the overall presentation of both groups of athletes.

It can be concluded that the articles about the Paralympics are shorter, more vague and overall of a much lower standard than their Olympic counterparts. Indeed the reader does not have to get full picture of how the games went, who won, who lost, and why and how the athletes lived in Beijing.

The Olympic and Paralympic Games in Beijing are the most recent top athletic events that can be compared in terms of news coverage. It is on purpose that the Winter Olympic and Paralympic Games in Vancouver (2010) are overlooked, as even though they are more current, there are major differences between the numbers of athletes and sports, which, in terms of news coverage, make them incomparable.

The thesis further examines and compares the information about Olympic and Paralympic Games that was published in *Mlada Fronta DNES*, the most widely read, Czech, so called 'serious' newspaper with a general focus. In addition to the time of the games, the week prior and week after the event have also been analyzed.

Klíčová slova

mediální obsah, zpravodajské hodnoty, handicapovaní v médiích, olympijské hry v Pekingu, paralympijské hry v Pekingu

Keywords

media content, news values, handicapped in media, Olympic Games in Beijing, Paralympic Games in Beijing

Rozsah práce: 75 tisíc znaků

Prohlášení

1. Prohlašuji, že jsem předkládanou práci zpracovala samostatně a použila jen uvedené prameny a literaturu.
2. Prohlašuji, že práce nebyla využita k získání jiného titulu.
3. Souhlasím s tím, aby práce byla zpřístupněna pro studijní a výzkumné účely.

V Praze dne 21. 12. 2011

Anna Kulíšková

Institut komunikačních studií a žurnalistiky UK FSV
Teze BAKALÁŘSKÉ diplomové práce

TUTO ČÁST VYPLŇUJE STUDENT/KA:

Příjmení a jméno diplomantky/diplomanta:

Kulíšková Anna

Imatrikulační ročník diplomantky/diplomanta:

2008

E-mail diplomantky/diplomanta:

info@kuliskova.cz

Studijní obor/typ studia:

žurnalistika/Bc.

Razítko podatelny:

Předpokládaný název práce v češtině:

Srovnání zpravodajských hodnot v textech o sportu handicapovaných a nepostižených

Předpokládaný název práce v angličtině:

The comparison of news values within text concerning handicapped and non-handicapped sport

Předpokládaný termín dokončení (semestr, školní rok – vzor: ZS 2012):

(diplomovou práci je možné odevzdat nejdříve po dvou semestrech od schválení tezí, tedy teze schválené v LS 2010/2011 umožňují obhajovat práci nejdříve v LS 2011/2012)

LS 2011

Základní charakteristika tématu a předpokládaný cíl práce (max. 1000 znaků):

Bakalářská práce bude kvalitativním rozbořem a zaměří se na srovnání zpravodajských hodnot akcentovaných u handicapovaných a nehandicapovaných sportovců ve zpravodajských i publicistických textech uvedených na stránkách Mladé fronty DNES v období letních olympijských a paralympijských her v Pekingu 2008. Měla by zjistit, jaké zpravodajské hodnoty jsou preferovány u olympioniků, jaké u paralympioniků, a zda se tyto preference odrážejí v celkové prezentaci obou skupin vrcholových sportovců.

Olympijské a paralympijské hry v Pekingu jsou nejaktuálnější vrcholné sportovní akce, které lze z hlediska zpravodajství porovnávat. Záměrně jsou pomíjeny zimní olympijské a paralympijské hry ve Vancouveru (2010), které jsou sice aktuálnější, ale co do počtu disciplín, sportovců, a tím pádem i z hlediska mediálního pokrytí, zcela nesrovnatelné.

V práci se budou porovnávat informace o olympijských a paralympijských hrách, které byly vydány v Mladé frontě DNES, tedy v nejčtenějším českém tzv. seriózním deníku se všeobecným zaměřením. Bude sledováno nejen období samotné olympiády a paralympiády, ale i týden před a po konání dané akce.

Předpokládaná struktura práce (rozdělení do jednotlivých kapitol a podkapitol se stručnou charakteristikou jejich obsahu):

1. Úvod

2. Teoretická východiska

Zpravodajské hodnoty

- vysvětlení základních pojmů z mediální teorie souvisejících s tématem a uvedení do kontextu

Medializace sportu handicapovaných

- uvedení do problému medializace sportu handicapovaných

3. Metodologická východiska

- představení způsobu kvalitativního rozboru materiálu

4. Letní olympijské hry v Pekingu

- statistiky, data a fakta

4.1 Týden před

- mediální obraz v MF DNES se zřetelem na zpravodajské hodnoty v posledním týdnu před zahájením olympijských her

4.2 Průběh

- mediální obraz v MF DNES se zřetelem na zpravodajské hodnoty v průběhu olympijských her

4.3 Týden po

- mediální obraz v MF DNES se zřetelem na zpravodajské hodnoty v týdnu po ukončení olympijských her

4.4 Shrnutí

5. Letní paralympijské hry v Pekingu

Statistiky, data a fakta

5.1 Týden před

- mediální obraz v MF DNES se zřetelem na zpravodajské hodnoty v posledním týdnu před zahájením paralympijských her

5.2 Průběh

- mediální obraz v MF DNES se zřetelem na zpravodajské hodnoty v průběhu paralympijských her

5.3 Týden po

- mediální obraz v MF DNES se zřetelem na zpravodajské hodnoty v týdnu po ukončení paralympijských her

5.4 Shrnutí

6. Srovnání

7. Závěr

8. Resumé

9. Summary

Vymezení zpracovávaného materiálu (např. konkrétní titul periodika a období, za které bude analyzován):

Mladá fronta DNES v období od 1. srpna do 24. září 2008.

Postup (technika) při zpracování materiálu:

Kvalitativní rozbor

Základní literatura (nejméně 5 nejdůležitějších titulů k tématu a způsobu jeho zpracování; u všech titulů je nutné uvést stručnou anotaci na 2-5 řádků):

Brighton, P., Foy, D.: News values. 2007, Los Angeles, CA: SAGE Publications, Ltd

Burton, G., Jiráček, J.: Úvod do studia médií. 2001, Brno: Barrister and principal

- shrnuje poznatky ze studia médií, na příkladech ukazuje roli médií ve vztahu ke společnosti, věnuje se otázkám jak a proč studovat média, jak analyzovat mediální obsahy, zabývá se chováním médií a jejich účinkem

Hendl, J.: Úvod do kvalitativního výzkumu. 1997, Praha: Karolinum

- systematicky a podrobně zpracovaný široký obsah, srovnání jednotlivých metod výzkumu, druhy kvalitativního výzkumu včetně škol a teorií, aspekty kvalitativního výzkumu, které tvoří jeho základní přístupy

kolektiv: Z Atén do Pekingu. 2009, Praha: Epoque

- líčí dění na paralympiádách a deaflympiádách v letech 2005-2008, dokumentuje činnost Českého

paralympijského týmu, obsahuje výsledky, seznamy a portréty jednotlivých účastníků, doplněna fotografiemi

McQuail, D.: Úvod do teorie masové komunikace. 2000, Praha: Portál

- učebnice základů masové komunikace, obsahuje hlavní oblasti teorie a fungování masových médií

Trampota, T.: Zpravodajství. 2006, Praha: Portál

- seznamuje se základními teoriemi souvisejícími s produkcí zpráv, zabývá se faktory, které se podílejí na transformaci událostí do zpráv, a teoriemi vlivu zpravodajského žánru na kolektiv, podrobně seznamuje s koncepty jako jsou zpravodajské hodnoty, gate keeping a agenda setting, mapuje aktuální stav českého zpravodajství

www.paralympic.cz

- webové stránky Českého paralympijského výboru, obsahují informace o sportovcích, dokumenty, archivní články ze sportovních akcí

www.paralympic.org

- webové stránky mezinárodního paralympijského výboru, obsahují veškeré dokumenty související s paralympijským sportem, podrobné informace o jednotlivých akcích, sportech, disciplínách, sportovcích

Diplomové práce k tématu (seznam bakalářských, magisterských a doktorských prací, které byly k tématu obhájeny na UK, případně dalších oborově blízkých fakultách či vysokých školách za posledních pět let)

Tejkalová, A.: Dvojí paralympiáda. 2005, FSV UK

Datum / Podpis studenta/ky

.....

TUTO ČÁST VYPLŇUJE PEDAGOG/PEDAGOŽKA:

Doporučení k tématu, struktuře a technice zpracování materiálu:

Ačkoliv na FSV UK není téma mediálního obrazu sportu handicapovaných zcela nové, nové je uchopení, které zvolila diplomantka. Anna Kulíšková totiž chce srovnávat zpravodajské hodnoty akcentované v textech o handicapovaných a nehandicapovaných sportovcích, o což se nikdo před ní ještě nepokusil. Zvolený vzorek považuju za dostatečný, stejně jako strukturu práce a zvolenou metodu.

Případné doporučení dalších titulů literatury předepsané ke zpracování tématu:

Tumber, Howard. *News: a leader*. Oxford : Oxford University Press 1999 – kapitola o zpravodajských hodnotách od Galtunga a Rugeové

Potvrzuji, že výše uvedené teze jsem s jejich autorkou konzultovala a že téma odpovídá mému oborovému zaměření a oblasti odborné práce, kterou na UK FSV vykonávám.

Souhlasím s tím, že budu vedoucí této práce.

PhDr. Alice Tejkalová

Příjmení a jméno pedagožky

Datum / Podpis pedagožky

Obsah

ÚVOD.....	2
1. TEORETICKÁ VÝCHODISKA PRÁCE.....	4
1.1 Gatekeeping.....	4
1.2 Zpravodajské hodnoty.....	5
1.3 Stereotypy.....	7
1.4 Handicapování v médiích.....	8
2. METODOLOGICKÁ VÝCHODISKA ANALÝZY.....	10
2.1 Kvalitativní metody analýzy.....	10
2.2 Kvantitativní metody analýzy.....	11
3. LETNÍ OLYMPIJSKÉ HRY V PEKINGU.....	12
3.1 Popis zpravodajství.....	12
3.2 Zpravodajské hodnoty.....	12
3.2.1 Shrnutí.....	18
4. LETNÍ PARALYMPIJSKÉ HRY V PEKINGU.....	19
4.1 Popis zpravodajství.....	19
4.2 Co se čtenář MFD nedozvěděl.....	21
4.2.1 Před odletem.....	21
4.2.2 Den první.....	22
4.2.3 Den druhý.....	22
4.2.4 Den třetí.....	23
4.2.5 Den čtvrtý.....	24
4.2.6 Den pátý.....	24
4.2.7 Den šestý.....	25
4.2.8 Den sedmý.....	25
4.2.9 Den osmý.....	26
4.2.10 Den devátý.....	26
4.2.11 Den desátý.....	27
4.2.12 Po návratu.....	28
4.3 Zpravodajské hodnoty.....	28
5. KVANTITATIVNÍ SROVNÁNÍ ZPRACOVÁNÍ OLYMPIJSKÝCH A PARALYMPIJSKÝCH HER V PEKINGU.....	32
6. POROVNÁNÍ ZPRAVODAJSKÝCH HODNOT V MATERIÁLECH MFD Z OLYMPIJSKÝCH A PARALYMPIJSKÝCH HER V PEKINGU.....	34
ZÁVĚR.....	37
SUMMARY.....	40
POUŽITÁ LITERATURA.....	41

Úvod

Olympionici a paralympionici v médiích. Každý běžný divák, posluchač či čtenář ví o rozdílu, který v mediální propagaci obou skupin bezesporu je. O fotbalu a hokeji slyší každý den, o tenisu, golfu a basketbalu téměř také. Ostatní sezónní sporty jsou pak vždy příjemným zpestřením ve sportovním zpravodajství. O „malých“ sportech jako je například travní lyžování ví jen málokdo, přestože český reprezentant Jan Němec je v tomto sportu několikanásobným mistrem světa i celkovým vítězem světového poháru a jeho přípravy nebudou o mnoho snazší, než ty, které absolvují reprezentanti v alpském lyžování Šárka Záhrobská nebo Ondřej Bank, kteří médii sledování jsou.

Ještě hůře jsou na tom sportovci handicapovaní. O jejich úspěších se publikum dozvídá převážně jen v období letních či zimních paralympijských her. O tom, že se tito lidé účastní mistrovství světa, Evropy či světových a evropských pohárů a dalších závodů, zápasů či turnajů, na kterých sklízí úspěchy světového významu, se média až na výjimky nezmiňují vůbec. Informace z paralympijských her k příjemcům sice proniknou, ale jsou strohé a je jich málo.

Jelikož olympiáda a paralympiáda jsou vrcholnými sportovními akcemi jak handicapovaných sportovců, tak jejich nepostižených kolegů a konají se těsně po sobě na stejném místě za téměř stejných podmínek, jsou také nejlépe porovnatelné. Myslím si, že olympionici stejně jako paralympionici dávají do přípravy všechno, a hry prožívají od odletu přes zahajovací ceremoniál, pobyt ve vesnici, samotné sportovní klání, až po závěrečný ceremoniál a návrat domů úplně stejně jako olympionici. Oba týmy slaví úspěchy a vyrovnávají se s neúspěchy. Myslím si, že paralympijské události nejsou méně zajímavé než ty olympijské, ani jich není méně.

V této práci jsem se zaměřila na letní olympijské a paralympijské hry v Pekingu 2008. Jsou časově nejbližším vrcholným kláním obou skupin sportovců, které lze z hlediska mediálního zpracování porovnat.¹ Formou kvalitativního rozboru jsem porovnávala mediální obsah v Mladé frontě DNES, nejčtenějším českém tzv. seriózním deníku se všeobecným zaměřením, a to nejen v průběhu konání her, ale i týden před a po každé akci. Zaměřila jsem se na zpravodajské hodnoty, zjišťovala jsem, jaké se vyskytují více, jaké méně a porovnávala jejich druhy.

---

¹ Zimní paralympijské hry ve Vancouveru 2010 jsou sice aktuálnější, ale co do počtu disciplín, sportovců, a tím pádem i z hlediska mediálního pokrytí s olympijskými hrami nesrovnatelné.

Práce je rozdělena do šesti hlavních kapitol. V prvních dvou zmiňuji teoretické koncepty, které s tématem úzce souvisí a metody výzkumu, jež jsem použila. Třetí kapitola se věnuje mediálnímu zpracování letních olympijských her v Pekingu se zaměřením na zpravodajské hodnoty. O tomtéž, ale ze strany letních paralympijských her, se pojednává v následující čtvrté kapitole s tím, že z důvodu malého počtu zveřejněných materiálů jsem uvedla i události, které zpravodajské hodnoty obsahovaly, ale na stránkách Mladé fronty DNES se neobjevily. Pátá kapitola porovnává olympiádu a paralympiádu kvantitativně a šestá pak porovnává zpravodajské hodnoty obou her.

1. Teoretická východiska práce

Vzhledem k zaměření této práce, která srovnává zpravodajské hodnoty akcentované v textech o sportu handicapovaných a v textech o sportu nepostižených a koncentruje se na obsah zpráv a článků, které v daném období v Mladé frontě Dnes vyšly, rozhodla jsem se uvést v této kapitole teorie související se zpracováním událostí a obsahem zpráv, kam patří i koncept zpravodajských hodnot.

Podle Trampoty (2006) je zpravodajství „*nabízení informací (tzv. zpráv) o rozmanitých událostech, které by mohly být pro příjemce důležité, užitečné – nebo alespoň zajímavé.*“² (Trampota 2006, s. 23) Dále tvrdí, že díky vztahu zpráv k realitě, o které jsou, se považují za věrohodné informace o světě, lidech, společnosti. Tato věrohodnost vychází z představy, že média opravdu nabízejí to, co je pro příjemce důležité, významné, relevantní. Kdo nebo co ale tyto vlastnosti posuzuje, čím je určena jejich míra zastoupení, jaká jsou kritéria pro výběr zpráv, jaké události se mohou do zpravodajství dostat?

1.1 Gatekeeping

Produkce zpráv je vždy ovlivňována lidským faktorem. Zpravodajové, redaktoři či editoři jsou těmi, kteří rozhodují o tom, co se do zpráv dostane a co ne. Jinak řečeno, „*při zkoumání zpravodajské produkce se stávají předmětem odborného zájmu také konkrétní rozhodovací procesy konkrétních lidí pracujících v médiích a motivy, jež je k rozhodnutím vedou.*“ (Trampota 2006, s. 38).

Pojem gatekeeping (hlídání brány) použil na počátku 50. let 20. století americký sociolog David M. White, když zkoumal, jak probíhá výběr událostí do zpráv. Zjišťoval, podle čeho se novináři při výběru rozhodují, zda tak činí záměrně, nebo spíš intuitivně.

Podle Shoemakerové (in Trampota 2006) neznamena gatekeeping pouze výběr zpráv, ale každé zpracování události a její přetvoření ve zprávu. „*Gatekeeping začíná v momentě, kdy se komunikační pracovník poprvé dozví o aktuálním, či potenciálním sdělení, a končí v bodě, kdy je podмноžina těchto sdělení přenesena k příjemci. Brána je rozhodovací bod jak při cestě dovnitř, tak při cestě ven.*“ (Shoemakerová 1997 in Trampota 2006, s. 41).

---

² TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. Praha: Portál, 2006. ISBN – 807367096-8

S tím souvisí také fakt, že novinář a jeho rozhodnutí není jediné, co má vliv na výběr události a její následné zpracování. Na novináře působí spousta vedlejších vlivů, které lze podle Shoemakerové (1997 in Trampota 2006, s. 43) rozdělit do několika úrovní: individuální úroveň (redaktorovy představy ovlivněné mediálním systémem, ve kterém se pohybuje), úroveň mediálních rutin (řídí se otázkami: Co je přijatelné pro publikum? Co je médium schopno zpracovat? Jaký informační materiál je k dispozici?), úroveň organizace (organizační povaha a technologická podstata média), extramediální úroveň a ideologická úroveň.

Je zřejmé, že v tomto směru se projevuje velký rozdíl mezi výběrem a zpracováním událostí ve sportu handicapovaných a nepostižených. V případě handicapovaných se totiž média potýkají se všemi zmíněnými úrovněmi. Například na individuální úrovni se setkáváme s problémem nezasvěcenosti redaktora do sportu handicapovaných, v úrovni mediálních rutin narážíme na fakt, že redakce nejsou zvyklé se tomuto tématu věnovat, a když najednou přijde období paralympiády, cítí jakousi povinnost zmínit se o úspěších českých reprezentantů, ale neví, jak toto téma uchopit, nejsou si v této oblasti jisti.

V rovině organizační, jejíž úlohou je především generovat zisk pro dané médium, se potýkáme s tím, že handicapovaní sportovci jsou převážně amatéři, „netočí“ se u nich vysoké finanční obnosy jako u jejich zdravých kolegů, jejich sporty nemají takovou prestiž, proto o ně média nemají zájem. V extramediální úrovni novináři naráží na potíže například hned v počátku, kdy je problémem zdroj informací. Ideologická rovina se týká faktu, že naše společnost není s tématem handicapovaných všeobecně, natož se sportem handicapovaných příliš srozuměna. Stále převažuje postoj, že handicapovaný člověk je chudák, a v tomto stylu je o něm informováno v médiích.

Média si musí vybrat vhodné mechanismy pro výběr událostí, tyto mechanismy jsou ovlivňovány osobností novináře, který volí z velkého množství potenciálních zpráv. Na gatekeepera působí řada faktorů, navíc bývá součástí hierarchie gatekeeperů, kteří ovlivňují podobu mediálních obsahů. Při srovnávání zpráv o handicapovaných se zprávami o nepostižených vyvstává otázka, proč jsou mechanismy výběru odlišné.

1.2 Zpravodajské hodnoty

Zda se z události stane zpráva, závisí také na tom, jestli událost disponuje prvky, které jsou označovány za zpravodajské hodnoty. Záleží na tom, kolik zpravodajsky

hodnotných prvků událost obsahuje (a)nebo jak intenzivní hodnota to je. Čím více zpravodajských hodnot událost obsahuje, tím spíše se do médií dostane.

Zpravodajskými hodnotami se jako první zabýval Walter Lippmann ve své knize *Public opinion* (1922), kde vysvětluje, jaké události novináři vybírají a pouští do médií. Tedy „*to, co má jasný obsah, který lze vykládat jednoznačně, superlativy, konflikty, překvapení, to, s čím se čtenář může identifikovat, tedy blízkost prostorovou nebo psychologickou, osobní zaujatost, to, co má pro čtenáře důsledky.*“³ Za zpravodajské hodnoty tedy Lippmann považuje: jednoznačnost události, překvapivost, prostorovou blízkost, osobní zaujetí a konflikt. (Jirák a Köpplová 2007 s. 77)

První empirický výzkum v této oblasti provedli norští analytici Johan Galtung a Marie Holmboe-Rugeová, kteří zkoumali norské zahraniční zpravodajství (Galtung a Ruge 1965, in Jirák a Köpplová 2007, s. 77). Zpravodajské hodnoty rozdělili do tří kategorií: organizační, žánrové a sociokulturní. Mezi sociokulturní a žánrové zpravodajské hodnoty zařadili blízkost předmětu zprávy, její jednoznačnost, jednoduchost, kulturní uchopitelnost, novost, průběžnost a možnost dalšího vývoje, vztah k elitním národům či státům a vztah k elitním osobám či k celebritám, možnost personalizace, negativita, překvapení, podobnost s dřívějšími zprávami apod.

Sociokulturní a zároveň organizační povahou disponuje předvídatelnost. Ta umožňuje jak včasné umístění reportéra na patřičné místo, tak formování očekávání publika. Veškeré organizační a technologické možnosti média, které ovlivňují výběr a konečnou podobu zpráv, patří do kategorie organizačních hodnot. Patří sem samotná organizace práce, možnosti zpravodajů, dostupnost obrazového materiálu atd.

Galtung a Rugeová považují za zpravodajské hodnoty: frekvenci, práh pozornosti, jednoznačnost, význam, souznění, překvapení, kontinuitu, variaci, vztah k elitním národům, vztah k elitním osobám, personalizaci a negativitu. (Trampota 2006, s. 26). Je třeba dodat, že autoři se zaměřili výhradně na tištěné zahraniční zpravodajství tematicky spojené s konžskou, kubánskou a kyperskou krizí, přičemž jim primárně nešlo o ustavení zpravodajských hodnot, ale o to poukázat, jak média zkresleně informují o zemích třetího světa (Trampota 2006, s. 27).

Pozdější empirická studie Westerstahla a Johanssona, kteří analyzovali zprávy napříč mediálními typy, je metodicky ukázněnější. Za směrodatné při výběru zpráv

---

³ JIRÁK, Jan, KÖPPLOVÁ, Barbara. Média a společnost. Praha: Portál, 2007. s. 77

považují pět zpravodajských hodnot: důležitost, blízkost, dramatičnost a přístup. (Trampota 2006, s. 26)

Pro srovnávání zpravodajských hodnot v textech o handicapovaných a nepostižených sportovcích, jsem se řídila podle primárních zpravodajských hodnot v západních médiích Denise McQuaila, kterými jsou: rozměr událostí, blízkost, jasnost, omezený časový rozměr, závažnost, souznění, personifikace, negativita, významnost, drama a akce. (McQuail 1999, s. 302)

1.3 Stereotypy

Tím, že média zobrazují určité aktéry pokaždé stejným způsobem, v podstatě vytvářejí jejich mediální reprezentaci. Ta se pak různou měrou může odlišovat od jejich reálné charakteristiky. *„Analýzy reprezentace vycházejí z představy, že média nejsou pouhým zrcadlem reality, ale ustavují verze reality způsobem, který závisí na sociálních pozicích, zájmech a cílech těch, kteří je produkují.“* (Fairclough 1995 in Trampota 2006, s. 92)

Podle Trampoty jsou reprezentace založeny na opakovaném výběru a zdůraznění určitých atributů a zároveň opomíjení atributů jiných. Využívání reprezentací je částečně důsledkem toho, že se média musí vyjádřit na malém prostoru. Díky ustáleným formám se tak nemusí zdržovat s dlouhým popisem skutečnosti a publiku usnadní porozumění významu.

V případech, kdy publikum nemá zkušenost s určitou skupinou, která je médií reprezentována, je pravděpodobné, že bude považovat za „skutečnost“ to, co o této skupině nabízejí média. Tím podle Jiráka a Köpplové dochází ke stereotypizaci různých skupin a vzniku stereotypů. *„Stereotypizací se v tradici kognitivní psychologie rozumí další vývoj poznávacího procesu tříděním událostí, předmětů, jevů a zkušeností a jejich zařazování do zobecňujících kategorií.“* (Jirák a Köpplová 2007, s. 144) Určené kategorie se vyznačují zobecněnými charakteristikami, které jsou pak přisuzovány jednotlivým příslušníkům skupiny. Stereotypem se tedy podle Jiráka a Köpplové (2007) rozumí sociální klasifikace určitých skupin a jejich reprezentace pomocí zjednodušujících a zobecňujících znaků. Tyto znaky představují soubor určitých hodnot, kterými se skupina řídí.

Ve společnosti všeobecně panují stereotypní předsudky o handicapovaných lidech. Málokterý nepostižený opravdu zná možnosti a potřeby handicapovaných

a většina si myslí, že je jeho omezení nepřekonatelné. Stejně jako ve společnosti je tomu v médiích. Hovoříme-li o mediálním obrazu handicapovaných sportovců a jejich nepostižených kolegů, můžeme se opřít o koncept „těch druhých“, který popisuje Pickering (2001) z nejširšího pohledu jako kohokoliv jakkoliv odlišného od většinové populace. Většina společnosti je nepostížená, a proto vnímá postižené jako odlišné, a to spíše v negativním směru. Normální jsou ti zdraví, a postižení jsou tedy ti druzí (Tejkalová, 2005). Je jim tedy v médiích věnováno méně prostoru a bohužel většina novinářů jejich problematice ani příliš nerozumí.

Pozice handicapovaných sportovců ve srovnání s nepostiženými není jednoduchá. Obě skupiny dělají tytéž sporty, mají stejné soutěže, výsledky, ale přesto tak prezentovány nejsou. Nikdo pořádně neví, kam handicapované sportovce zařadit, jak referovat o jejich výkonech, když jsou „ti druzí“.

S tím souvisí také koncept zobrazování minorit, který je postaven na tom, že „*ve zpravodajských redakcích převládají představitelé určité sociální třídy, etnika a orientace, kteří při popisu aktuálních událostí nezbytně uplatňují svou perspektivu vidění světa.*“ (Trampota 2006, s. 97) Důsledkem pak může být to, jakým způsobem redaktoři referují o příslušnících cizích skupin a dochází k tomu, že jsou tito „cizí“ příslušníci označováni jako odlišní a také se rozlišují dva tábory ve smyslu „tohle jsme my a tamto oni“. Při opakovaném zobrazování odlišností dojde ke stereotypnímu zobrazení dané skupiny. Vlastnosti aktéra jsou pak přisuzovány celé skupině. (Trampota 2006)

1.4 Handicapovaní v médiích

Jestliže je tématem mé práce srovnání zpravodajských hodnot, tedy mediálního obsahu sportu handicapovaných a nepostižených, je třeba přiblížit medializaci sportu handicapovaných obecně. Už jenom tento fakt je důkazem toho, že medializace obou skupin je velmi odlišná. „*K handicapovaným sportovcům se v českých denících (nejen) v období letních paralympiád stále ještě nepřistupuje tak, jak by si jejich výkony zasloužily. Jsou podprezentováni. Zpravodajské pokrytí neodpovídá významnosti jejich úspěchů ani kvalitou ani rozsahem. A z některých textů stále ještě číší náhled na postižené sportovce jako na „ty druhé“.* Nicméně obecný trend, který bylo možné vysledovat jak kvalitativními, tak kvantitativními metodami, hovoří pro to, že se situace postupně zlepšuje. Zvyšuje se plocha věnovaná LPH (letním paralympijským hrám,

pozn. aut.), *sportovci nejsou už jen bezejmennými závodníky, novináři se, soudě i podle jistého úbytku chyb, zdají být čím dál tím lépe obeznámeni s problematikou sportu handicapovaných.*“ (Tejkalová 2005 s. 124)

Tejkalová dále říká, že postupem času (její výzkum zahrnoval období 1992 – 2004) roste celkový prostor věnovaný zpravodajství z letních paralympijských her, z kvalitativního hlediska je však mediální obraz plochý, nepřesný a útržkovitý. Lze vysledovat také zlepšující se kvalitu vizualizace. Nejen že vzrůstá počet fotografií, ale fotografie samotné nabývají dokumentární povahy a oficiální „nic neříkající“ portréty jsou nahrazovány fotografiemi sportovními.

2. Metodologická východiska analýzy

Tato práce porovnává produkci MFD optikou obsahové kvalitativní analýzy. Ta je okrajově doplněna kvantitativní částí, bez které by obraz nebyl úplný. Data, ze kterých jsem čerpala, byly zprávy a články zveřejněné v Mladé frontě DNES (ve všech regionálních vydáních) v období letní olympiády a paralympiády v Pekingu a vždy týden před každou akcí a týden po ní.

2.1 Kvalitativní metody analýzy

Kvalitativní výzkum vznikl v 19. století jako reakce na převládající kvantitativní metody výzkumu, kterými není možné vysvětlit jevy, jež nejsou změřitelné, či jinak statisticky a technicky doložitelné. Kvalitativní metody umožňují nahlížet na věc z různých úhlů pohledu, upřednostňují otevřené a nestrukturované výzkumné plány.

„Kvalitativní výzkum je proces hledání porozumění založený na různých metodologických tradicích zkoumání daného sociálního nebo lidského problému. Výzkumník vytváří komplexní holistický obraz, analyzuje různé typy textů, informuje o názorech účastníků výzkumu, provádí zkoumání v přirozených podmínkách.“ (Creswell 1998 in Hendl 1997, s. 48)

Podle Hendla (1997) probíhá typický kvalitativní výzkum tak, že se na začátku určí téma a základní výzkumné otázky. Ty se pak během výzkumu, sběru a analýzy dat, mohou obměňovat a doplňovat. Jedná se tedy o pružný typ výzkumu, během kterého vznikají hypotézy a nová rozhodnutí jak dále ve výzkumu pokračovat. Výzkumník vyhledává a analyzuje jakékoli informace, které přispívají k osvětlení výzkumných otázek, k závěrům dochází indukcí a dedukcí, celý proces má longitudinální charakter. Výzkumník pracuje se sběrem dat a jeho zpracováním podle svých úvah, snaží se získat integrovaný pohled na předmět studie.

Při kvalitativním rozboru textů v Mladé frontě Dnes jsem se zajímala především o to, jaké zpravodajské hodnoty obsahují, zda jsou v textech o nepostižených nebo handicapovaných sportovcích určité zpravodajské hodnoty více akcentované a naopak i jak se liší obsahová stránka textů obou skupin. Zajímalo mě, jaké typy textů jsou příznačnější pro handicapované, jaké pro nepostižené, zda se liší to, jak která skupina zasahuje do různých žánrů.

2.2 Kvantitativní metody analýzy

Jak jsem již zmínila, kvantitativní metody byly předchůdci metod kvalitativních a jsou považovány za přesnější, a tím pádem vědeckější. Používají se v případech, kde je třeba vyjádřit nějaké množství, četnost, statistiky. Na rozdíl od kvalitativního výzkumu jsou v tomto případě předem dané a jasně stanovené hypotézy, které se pevně stanovenými metodami s objektivním přístupem prověřují. Při aplikování stejných postupů je kvantitativní analýza opakovatelná s tím, že dojde ke stejnému výsledku. Umožňuje podat informace o velkém množství jevů, ale neumí vysvětlit ty, které nelze kvantifikovat, a nebere v potaz subjektivní pohled.

Kvantitativní metodu jsem ve své práci použila pouze okrajově, jako doplnění k metodě kvalitativní. Uplatněním kvantitativní metody jsem docílila znázornění celkového prostorového rozdílu mezi texty o handicapovaných a nepostižených sportovcích, jinak řečeno doplnila jsem stěžejní část práce rozebírající obsah textů o část srovnávající jejich množství.

3. Letní olympijské hry v Pekingu

3.1 Popis zpravodajství

Výrazný mediální zájem o olympijské hry je patrný již ve sledovaném týdnu před zahájením. Obsahem zpráv a článků jsou témata jako: ambice českých i zahraničních sportovců, jejich osobní příběhy spojené s účastí na OH z hlediska osobního i sportovního, organizační záležitosti týkající se olympijské vesnice, sportovišť, zahajovacího ceremoniálu i samotné české výpravy, počáteční dojmy českých reprezentantů a dění v Pekingu. Jednotlivé mutace deníku se zaměřují na sportovce ze svého kraje, představují jejich dosavadní sportovní úspěchy, průběh kariéry, osobní život a šance uspět na OH. MFD také vzpomíná na nejvýznamnější osobnosti české sportovní scény, které se v minulosti olympijských her účastnily.

V průběhu OH zveřejňuje MFD každý den kompletní výsledky, popisuje průběh jednotlivých závodů, pocity a dojmy sportovců před, během a po výkonu, a to v čase bezprostředně kolem závodu i v období celého pobytu v Pekingu, tedy přípravu, tréninky i volný čas. Sleduje zajímavosti osobního života českých i zahraničních sportovců.

Po skončení olympijských her se v deníku objevují texty o medailistech, zajímavostech sportovních i organizačních. Četnost zpráv klesla po skončení na polovinu. Texty jsou prezentovány formou zpráv, rozhovorů, či reportáží, je zde uplatňována serialita.

3.2 Zpravodajské hodnoty

Události spojené s olympijskými hrami a jejich mediální zpracování disponuje většinovým množstvím primárních zpravodajských hodnot, kterými jsou: rozměr událostí, blízkost, jasnost, omezený časový rozměr, závažnost, souznění, personifikace, negativita, významnost, drama a akce.

Rozměr událostí

Už jenom tím, že se událost týká tak významné akce, jakou jsou letní olympijské hry, nabývá její rozměr. Události, které se na OH odehrávají, mají světový význam a je pochopitelné, že se těší velkému zájmu publika, a tedy i médií. Již v den zahájení olympijských her MFD předesílá, že čínská olympiáda bude famózní a jedinečná: „*Hry*

mnoha superlativů začínají. A hned na jejich startu chce Čína ohromit svět.“⁴ Uvádí, že se v Pekingu rozhoří oheň XXIX. olympiády nového věku. Největší v historii má být i zahajovací ceremoniál za sto milionů dolarů.

Jiná zpráva disponující rozměrem události vyšla po druhém soutěžním dnu a informuje o zisku dvou zlatých medailí pro Českou republiku: *„Takový začátek na olympiádě česká ani československá historie nepamatuje. Dva dny, dvě zlata, dvě hymny. Hry v Pekingu se teprve rozbíhají, ale už nyní mají Češi více zlatých medailí než za celou minulou olympiádu v Aténách.*“⁵ O medaile se postarali střelci Kateřina Emmons a David Kostecký.

Blízkost

Zde zaznamenáváme blízkost z hlediska příslušnosti k určité skupině, v tomto případě se jedná o národ, sportovce, sportovní fanoušky, či obdivovatele jednotlivých sportovců dané například shodným místem bydliště sportovce a čtenáře, jejich společnými zájmy, či společnými detaily z osobního života. V době konání významných světových klání je patrné silnější semknutí národa, všichni jsou hrdí na to, že jsou Češi, sportu najednou fandí i ti, kteří ho normálně nesledují. Do médií se tak dostanou události, které by za běžných okolností většině publika blízké nebyly.

Onu spřízněnost se sportovcem, ač do té doby neznámým, danou právě shodným místem pobytu či rodiště, dokládají hned dva příspěvky MFD. První s titulkem *Hry začínají. S šesti rodáky z kraje* informuje o tom, že Vysočina vysílá na olympiádu šest sportovců, z nichž čtyři mohou klidně pomýšlet na medaili.⁶ Dovolím si konstatovat, že některá jména čtenáři možná do té doby neznali, ale protože jsou stejně jako oni sportovci z Vysočiny, budou jim fandit a sledovat jejich výsledky. Stejně tomu je i u druhého příspěvku MFD, *Z Liberecka do Pekingu*.

Sportovec se může stát pro čtenáře blízkým také tím, že je svérázný a v rozhovorech vystupuje „po svém“. Například Usain Bolt se MFD svěřil, jak se na olympiádu těší na jídlo. *„Uvolněný, bez jakýchkoli hvězdných manýr. Takový je jamajský sprinter Usain Bolt, největší atletická hvězda současnosti.*“⁷

⁴ Zahájení má ohromit svět, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 8. 8. 2008, s. 2

⁵ Skvělý start: dvě zlaté!, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 11. 8. 2008, s. 1

⁶ Hry začínají. S šesti rodáky z kraje, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 8. 8. 2008, s. 1

⁷ Těším se na jídlo, líčil MF Dnes, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 18. 8. 2008, s. 3

Jasnost

Jasnost je při referování o sportu podmínkou. Divák musí přesně znát klíčové momenty, důvody a příčiny výsledku. Sportovní události vždy obsahují tuto zpravodajskou hodnotu. Závodník skončil na třetím místě, zápas byl nerozhodný... Při sledování přímého přenosu mohou nastat momenty, kdy není jasné jak, nebo zda vůbec k události došlo, např. nejasné gólové situace, fauly, příčiny zranění atd. Pro čtenáře tisku už je díky časovému odstupu vše vysvětleno, takže čtenář se druhý den dočítá jasné informace.

Příkladem jsou výsledkové servis *„Olympijské hry v Pekingu – kompletní výsledkový servis: nejúspěšnější země a sportovci“*⁸ či texty popisující průběh závodu či zápasu: *„Stačil jen kousek. A Češky mohly slavit“*⁹. Zde se čtenář dozvídá o tom, jak tenistky Benešová s Vaidišovou padly v prvním kole dvouhry, ačkoli nechybělo málo a Češky by se postaraly o senzaci v podobě vyřazení sester Williamsových.

Jiným příkladem jsou články, kde sportovec sám popisuje svůj výkon, zde se dozvídáme důležité podrobnosti ze závodu, které novinář není schopen zachytit. Samozřejmostí jsou i pocity závodníka objasňující jeho dosažený výsledek: *„Jakmile odjelo prvních šest, zkusil jsem to za nima. Ale když ty nohy nemáte, v kopci se pravda ukáže. A já je dneska neměl. (...) To jsem tušil už čtyři kola před cílem. Poznám, když nejsem ve stoprocentní pohodě. Vlastně můžu být spokojený, že jsem vůbec dojel. V jednu chvíli jsem přemýšlel, že z toho slezu. Najednou ztratíte chuť do závodění.“*¹⁰ Takto popisoval cyklista Roman Kreuziger své pocity během závodu.

Podobný příklad najdeme pod titulkem *„Medaile byla na dlani. Utekla“*¹¹, kde kanoista Ježek líčí průběh svého závodu a příčinu toho, proč skončil na pátém místě, když byl tak blízko zisku olympijské medaile. Článek je navíc doplněn o pravidla projíždění branek ve slalomu na divoké vodě, což velmi přispěje jasnosti textu. Podobně

---

⁸ Olympijské hry v Pekingu – kompletní výsledkový servis: nejúspěšnější země a sportovci, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 26. 8. 2008.

⁹ Stačil jen kousek. A Češky mohly slavit, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 13. 8. 2008, s. 3

¹⁰ Kreuziger: Chtěl jsem vzdát, ale je to přece olympiáda, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s.,

11. 8. 2008, s. 6

¹¹ Medaile byla na dlani. Utekla, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s. 13. 8. 2008, s. 2

je vystaven i článek o zápasníku Marku Švecovi. Rozhovor s popisem zápasu je doplněn o stručná pravidla zápasení¹².

Omezený časový rozměr

Také tato zpravodajská hodnota patří k těm, jež sportovní události obsahují. Každé sportovní klání má nějakou dobu trvání, nemůže se tedy stát, že by událost nebyla hodna mediálního zpracování z důvodu zdlouhavého a nekončícího trvání. Pokud ano, jednalo by se spíše o organizační záležitosti – např. šetření ohledně dopingových podvodů atd. Zde příklady neuvádím, protože tuto zpravodajskou hodnotu obsahují téměř všechny události z olympijských her.

Závažnost

Události ze světa sportu nelze obvykle označovat za závažné. Nestává se, že by měly zásadní dopad na publikum, že by v případě jejich zamlčení a neuveřejnění došlo k závažným důsledkům pro obyvatelstvo. Tato zpravodajská hodnota tedy bývá obsahem sportovních zpráv spíše v případě, jedná-li se o úraz, a pokud je například jeho příčinou pochybení organizátorů, může uveřejnění zabránit zopakování nebezpečné situace.

Souznění

Jelikož samotné olympijské hry jsou již dlouho a se zájmem očekávané, tak i veškeré události s nimi související jsou opředeny souzněním. Divák čeká, jak dopadne který sportovec, zda se neprojeví ono zranění, předpokládá určitý průběh a je zvědavý, zda to tak opravdu bude. Na druhou stranu, stane-li se něco neočekávaného, favorit selže a zvítězí mladý neznámý sportovec, je jisté, že taková událost bude medializována.

V případě amerického plavce Michaela Phelpse publikum čekalo, zda opravdu dokáže splnit své předsevzetí a zvítězit ve všech osmi plaveckých disciplínách, ve kterých startoval: „*Americký plavec Michael Phelps jde tvrdě za svým cílem získat osm zlatých medailí na olympiádě v Pekingu. Po včerejšku měl už tři zlaté + tři rekordy.*

---

¹² Znovu mi o kousíček utekl velký sen, litoval zápasník, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., s. 3

Dnes brzy ráno chtěl přidat další na 200 metrů motýlek a ve štafetě na 4x200 metrů volný způsob. ¹³

Poté, co jamajský sprinter Usain Bolt zvítězil v běhu na 100 a 200 metrů, se čekalo, zda se svými krajany vyhraje i sprinterskou štafetu: „*Bolt může brzy přidat další zlato. Jamajská štafeta s ním, Powellem i Fraterem, to je takřka neporazitelné společenství.*“ ¹⁴

Personifikace

Olympiáda v Pekingu, to je především Bolt a Phelps. Česká atletika a Peking rovná se neúspěšný Šebrle a excelující Špotáková. Jsou události, kterým panují výrazné osobnosti s nimi spojené. Ty se pak stávají přímo ikonami daného sportu nebo disciplíny. „*Poprvé po sedmi startech běžel Usain Bolt na olympiádě v Pekingu naplno, od prvního až do posledního metru. A výsledkem byl čas snů (...) Žádný sprinter předtím nevyhrál obě sprinterské tratě na olympiádě ve světových rekordech. Od triumfu Carla Lewise v Los Angeles 1984 se nenašel ani žádný muž, jenž by na jediných hrách dosáhl tolik ceněného sprinterského double. Teprve Bolt to vše změnil.*“ ¹⁵ Byl to fenomenální výkon, který Bolta postavil do pozice krále atletiky a nejrychlejšího muže světa.

Podobně tomu bylo s Michaellem Phelpsem: „*Na velké tabuli v hale Vodní kostka, kde byl vždy dlouhý seznam plaveckých tiskových konferencí, zůstal poslední nápis: NEDĚLE, 12.15: MICHAEL PHELPS. Zlatý hřeb nakonec. Když vstoupil, vítal ho potlesk. A moderátorka řekla: „Jsem šťastná, že dnes mohu uvést legendu.“ Phelps se zhoupl na židli a spokojeně se rozhlédl.*“ ¹⁶

Negativita

Ukrajinská sedmibojářka Ljudmila Blonská sice vybojovala stříbro, ale po pozitivním dopingovém testu o medaili přišla a zároveň byla vyloučena z her. „*Blonské*

¹³ Phelps: co zlato, to světový rekord, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 13. 8. 2008, s. 1

¹⁴ Bolt může brzy přidat další zlato, Mladá fronta DNES, MaFra a. s., 21. 8. 2008, s. 3

¹⁵ Bolt, blesk olympijských her, znovu udeřil, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 21. 8. 2008, s. 1

¹⁶ „Teď potřebuju prázdniny. A nehýbat se“, Mladá fronta DNES, MaFra a. s., 18. 8. 2008, s. 3

*hrozí doživotní zákaz startů, protože už v roce 2003 byla pozitivně testována na anabolické steroidy.*¹⁷

Pod titulkem „*Cítil křivdu, tak kopl sudího*“¹⁸, se čtenář dozví o kubánském taekwondistovi, kterého během zápasu o bronzovou medaili natolik rozzuřil verdikt rozhodčích, že se s nimi popral. Jednoho kopnul do hlavy a dalším vyhrožoval. Přišel tak o medaili a společně se svým trenérem dostal doživotní zákaz startu na taekwondových soutěžích.

Dopingové skandály, organizační pochybení či nesportovní chování jsou negativní aspekty sportu. Jsou to vděčná mediální témata, kterými publikum rozhodně nepohrdne.

Významnost

Události olympijských her jsou pro národ velmi významné. Největší úspěchy se zapisují do dějin, ovlivňují společnost, sbližují lidi, mají i politický přesah. „*Starosta Londýna Boris Johnson drží olympijskou vlajku při zakončení her v Pekingu. Mezitím Britové oslavili u Buckinghamského paláce převzetí olympijské štafety. Za čtyři roky totiž bude velký letní svátek hostit jejich metropole. Ještě předtím se však sportovní fanoušci dočkají zimních her ve Vancouveru 2010.*“¹⁹

Drama a akce

Dá se ještě umocnit, informuje-li médium o aktuální formě sportovce, o výsledku v tréninku, o výsledcích jeho soupeřů. Samotný závod pak dramatický být může i nemusí.

„*Thriller. Rekord. Zlato*“ To je titlek článku přibližujícího momenty, kdy oštěpařka Barbora Špotáková posledním hodem překonala soupeřku z Ruska a vyhrála olympiádu: „*Byla druhá a málokdo věřil, že na tom ještě něco změní. Pak se oštěpařka Barbora Špotáková rozeběhla ke svému poslednímu pokusu v olympijském finále. „Byla jsem jako v transu. Nic si nepamatuji,“ říká. Oštěp, který odhodila, letěl předaleko, takřka až k čáře označující na stadionu světový rekord. Pekingské Ptačí hnízdo, zmáčené vytrvalým deštěm, vybuchlo nadšením. Špotákové se podlomila kolena, chytla*

¹⁷ Dopující atletka přišla o stříbro, Mladá fronta DNES, MaFra a. s., 23. 8. 2008, s. 12

¹⁸ Cítil křivdu, tak kopl sudího, Mladá fronta DNES, MaFra a. s., 25. 8. 2008, s. 6

¹⁹ Britové převzali vlajku a slavili v Londýně, Mladá fronta DNES, MaFra a. s., 26. 8. 2008, s. 6

*se nevěřicně za hlavu, otevřela údivem pusou. Světelná tabule jí ukázala 71,42 metru! Sedmadvacetiletá česká oštěpařka vyhrála olympiádu. Navázala na zlatou éru Dany Zátopkové a Jana Železného.*²⁰ Podrobněji, avšak stále dramaticky je tato událost zpracována v článku s titulkem „*Napínavé finále oštěpařek hod po hodu.*“²¹

3.2.1 Shrnutí

Olympijské hry jsou pro mediální zpracování velmi vděčným tématem. Většina textů disponuje hned několika zpravodajskými hodnotami najednou. „*Skvělý start: dvě zlaté!*“²² je titulek článku informujícím o tom, že během prvních dvou dnů her získali čeští sportovci dvě zlaté medaile. Jen tato strohá informace obsahuje zpravodajské hodnoty jako rozměr události (nejúspěšnější začátek OH v historii České republiky a Československa), významnost (ostatní čeští sportovci byli rázem ještě více motivováni) a jasnost. Dále zde zaznamenáváme blízkost, a to v případě vítězky Kateřiny Emmons, která se stala úplně první vítězkou pekingských her a která znásobuje svou sympatičnost díky manželství s americkým střelcem, olympionikem, Matthew Emmonsem (tento pár byl během olympiády velmi mediálně oblíbeným).

---

²⁰ Thriller. Rekord. Zlato, Mladá fronta DNES, MaFra a. s., 22. 8. 2008, s. 1

²¹ Napínavé finále oštěpařek hod po hodu, Mladá fronta DNES, MaFra a. s., 22. 8. 2008, s. 2

²² Skvělý start: dvě zlaté!, Mladá fronta DNES, MaFra a. s., 11. 8. 2008, s. 1

4. Letní paralympijské hry v Pekingu

4.1 Popis zpravodajství

Zpravodajství z letních paralympijských her je celkově velmi strohé. Kvůli malému množství textů nelze jejich obsah zobecňovat, je třeba věnovat se každému příspěvku zvlášť. Z celkového počtu 17 textů, se pouhých osm zaměřuje přímo na české sportovce. Čtyři poměrně podrobné texty jsou věnovány zahraničním sportovcům, kteří jsou zajímaví tím, že startovali nebo usilovali o start v Pekingu i na olympijských hrách. Jeden text informuje o doping, jeden srovnává olympiádu a paralympiádu v číslech, dva texty se věnují tematice sportu handicapovaných z jiného pohledu, přímo s aktuálním děním v Pekingu nesouvisí. Zaznamenán byl pouze jeden rozhovor, a to v jihočeské mutaci s plavcem Arnoštem Petrářkem. Texty v mutacích, jež jsou zaměřené na konkrétní „hrdiny“ z kraje, jsou příliš publicistické až zaujaté.

Ve sledovaném týdnu před zahájením paralympijských her je první zmínkou o jejich konání text seznamující s počítačovou hrou, ve které si člověk může vyzkoušet život s handicapem od úrazu až po účast na paralympijských hrách. Před zahájením deník neinformuje o přípravách, ambicích sportovců, o tiskové konferenci ani o odletu.

Teprve dva dny po zahájení paralympijských her (začaly v sobotu, nicméně nejedná se o náhlou událost) zveřejňuje stručnou informaci o tom, že v Pekingu začaly paralympijské hry: *„V sobotu byly na pekingském Olympijském stadionu slavnostně zahájeny třinácté letní paralympijské hry. Klání handicapovaných sportovců oficiálně zahájil čínský prezident Chu Ťin-tchao. Hned na úvod získala česká výprava dvě medaile. Bronz dobyli plavci Povýšil a Hlaváčková. Paralympiáda potrvá deset dnů.“*²³ Zprávu cituji v jejím plném znění, aby vynikla její strohost a kontrast v porovnání s informacemi o olympijském dění. Pro úplnost, MFD věnuje první zprávě o konání a zahájení paralympijských her 304 znaků.

V průběhu paralympiády se dozvídáme většinou jen velmi stručné informace o výsledku, čteme krátké výpovědi sportovců. Ve většině případů neznáme podrobnější reference o výkonech, o dění v Pekingu, o zážitcích či pocitech sportovců.

Podrobněji se některým sportovcům věnují mutace MFD. Např. mutace pardubického kraje píše o atletce Fesslové, text je typickým příkladem „HLP“²⁴,

²³ V Pekingu začaly paralympijské hry, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 8. 9. 2008, s. 10

²⁴ „hluboce lidský příběh“

obdivuje sportovkyni z pohledu překonávání handicapu: „*Jana Fesslová v životě neměla mnoho štěstí, a přesto dokáže být úspěšná. A co víc, bývalá házenkářka moc dobře ví, co je to smůla a neštěstí. Před devíti lety, den po své svatbě, utrpěla při sportu těžký úraz, který ji upoutal na vozík. Přesto je dnes českou reprezentantkou na světových hrách. Jana Fesslová a dalších devět sportovců z klubů v kraji je právě teď v Číně na paralympiádě, největším světovém setkání těch, kteří sportují navzdory svému hendikepu.*“²⁵ Článek dále uvádí, že Fesslová byla již na paralympiádě v Aténách, kde po dodatečném překlasifikování musela vrátit medaili, že sama cestovala po Číně, což ji pomohlo v období osobní pouhrazové krize.

Objevují se i zpravodajsky hodnotné texty, které objektivně popisují sportovní výkon a stručně seznámí čtenáře s portrétem sportovce včetně druhu jeho postižení a průřezem kariéry. Např. obsažný a zajímavý článek o cyklistovi Jiřím Ježkovi, který shrnuje vše důležité a čtenář si tak může udělat jasný obrázek. Nebo článek o Evě Kacanu a jejím zlatém hodů oštěpem. U těchto textů je zdrojem buď ČTK, nebo redakce sportu MFD: „*Atletický stadion v Pekingu včera slyšel podruhé českou hymnu. Po oštěpařce Barboře Špotákové se podařilo v „ptačím hnízdě“ zvítězit i Evě Kacanu. Atletka, která žije a trénuje v Olomouci, se stala první českou vítězkou na paralympijských hrách v Číně.*“²⁶ V textu je citována reprezentantka, vyjadřuje se jak výsledku a výkonu, tak k ambicím před závodem. Nechybí popis průběhu závodu a stručné seznámení s osobností paralympioničky – kde žije, od kdy sportuje, jaký má handicap a jaké jsou její dosavadní největší úspěchy.

Zaznamenala jsem i texty, které nemají se zpravodajstvím mnoho společného. Je zde patrná nezasvěcenost novináře, který se snaží vyzdvihnout utrpení handicapovaného člověka, jeho životní strasti a zároveň informovat o sportovním výkonu. Novinář s tématem očividně bojuje a neví, z které strany ho uchopit: „*Jana Fesslová ukázala, jak se může člověk poprat s osudem. Několikrát. Když vyhrála kouli na paralympiádě v Aténách před čtyřmi lety, prožila ceremoniál a dostala zlatou medaili. Pak o ni přišla. (...) Až ji uvidíte, nebojte se smeknout. Zaslouží si to. Místo stesků věnovala čtyři roky tvrdé přípravě. Aténský výkon z disku vylepšila o metry. Pro mnohé soupeřky krušný. A limit 21 metrů pro kvalifikaci do Pekingu letos rozmetala v každém závodě. Bylo jich*

²⁵ Do Pekingu odjeli další sportovci. Paralympionici, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 9. 9. 2008, s. 1

²⁶ Poslední pokus mi vyšel jako Špotákové, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 9. 9. 2008, s. 1

osm.(...) „Proto jsem spokojená, že mám medaili,“ řekla včera z Pekingu Jihočeška. Bronzová. Za vůli a úsilí je zlatá.“²⁷

V deníku je značné zastoupení textů referujících o zahraničních sportovcích, kteří startovali v Pekingu na olympijských hrách nebo o to alespoň usilovali. Témata jsou to jistě velmi zajímavá, ale domnívám se, že nebylo nutné věnovat jim tolik pozornosti vzhledem k tomu, kolik materiálu bylo publikováno o českých sportovcích. Například o Jihoafričanovi Oscaru Pistoriovi se deník zmiňuje ve třech samostatných článcích, kdežto o bronzu atleta Romana Musila informoval na jednom řádku v rámci strohého textu, jenž podával informaci o třech zlatých medailích pro Česko.

Zajímavý je text o dopingu, který porovnává tuto problematiku s olympiádou a ukazuje tak společné rysy obou skupin sportovců. Dva texty, jejichž tématem je sport handicapovaných ze zcela jiného pohledu (rozdíl mezi podmínkami handicapovaných v Africe a ve vyspělejších zemích a pak původ paralympijských her, jakožto sportovních klání válečných veteránů) jsou zajímavé, ale považuji je za nedůležité, opět bych upřednostnila nejprve vyčerpát podstatné informace o Českých sportovcích a jejich výkonech a až poté se věnovat zajímavostem.

Celkově je zpravodajství z paralympijských her stručné, okrajové a neúplné.

4.2 Co se čtenář MFD nedozvěděl

Jelikož MFD věnovala paralympiádě málo prostoru, rozhodla jsem se ukázat, které události se na stránkách deníku objevit mohly, protože zpravodajské hodnoty obsahovaly, a které by se určitě medializace dočkaly, pokud by se jednalo o olympiádu. Informace jsem čerpala z publikace *Z Atén do Pekingu* (2009), která zahrnuje všechno důležité dění, jež se v Pekingu událo, včetně výpovědí sportovců a výňatků z „deníčků“ zástupců realizačního týmu.

4.2.1 Před odletem

Den před odletem české paralympijské výpravy do Pekingu se konala tisková konference, které se účastnilo sedm sportovců, kteří se svěřovali se svými aktuálními pocity a plány. Byli mezi nimi např. Běla Hlaváčková, Roman Musil či Jiří Bouška. Nechyběli ani Jiří Ježek a Markéta Sidková, kteří po skončení tiskové konference předvedli oficiální kolekci sportovního oblečení. Markéta Sidková, kandidátka do Rady

---

²⁷ Diskařka Fesslová i plavec Petráček v Číně nadchli, *Mladá Fronta DNES*, MaFra, a. s., 11. 9. 2008, s. 6

sportovců IPC byla na tiskové konferenci určena jako vlajkonoška české výpravy při slavnostním zahájení her.

Sportovci se vydávali do Pekingů s cílem obstát v nebyvale nabitě konkurenci ve sloučených kategoriích a co nejlépe navázat na dvanácté místo v hodnocení národů z Atén. Výprava cestovala do Pekingů vládním speciálem deset a půl hodiny. Po příjezdu je čekalo slavnostní uvítání v paralympijské vesnici, klasifikace, samozřejmě aklimatizace a trénink. Večer před zahajovacím ceremoniálem proběhlo setkání na českém velvyslanectví v Pekingů. V sobotu 6. září 2008 ve 22:36 místního času byly čínským prezidentem oficiálně zahájeny XIII. Letní paralympijské hry.

MFD nepodala v těchto dnech žádnou informaci.

4.2.2 Den první

První soutěžní den (7. 9. - neděle²⁸) vybojovali bronz plavci Povýšil a Hlaváčková na stovce volným způsobem. Povýšil byl zpočátku zklamaný, protože mu stříbro uniklo o 13 setin sekundy a nepodařilo se mu porazit věčného rivala ze Španělska. Hlaváčková byla naopak spokojená, lépe už podle ní zaplavat nemohla. Cyklista Jiří Bouška skončil čtvrtý, když ve stíhacím závodě na tři kilometry kategorie CP4 nasadil příliš vysoké tempo a prohrál tak o tři vteřiny boj o bronz se Španělem Cesarem Neirou. Ve stejné kategorii skončil šestý Luboš Jirka a debutant Tomáš Kvasnička, syn úspěšného cyklokrosaře, zajel na stejné trati v kategorii CP3 osobní rekord a těsně mu unikl postup mezi nejlepší čtyřku.

MFD (8.9) informovala v rozsahu tří řádků o tom, že v Pekingů začaly paralympijské hry, potrvají deset dní a Povýšil s Hlaváčkovou získali bronz.

4.2.3 Den druhý

Druhý soutěžní den (8. 9.) začal boj v lehké atletice. Jako první se ho zhostil trojlístek diskařů Němec, Šperk, Štiak. Bohužel ani jeden z reprezentantů na medaili nedosáhl. Pro všechny to bylo zklamání, protože nově zavedené kategorie neumožňovaly získat velkého počtu medailí, na který byli sportovci doposud zvyklí. Velkým překvapením v disku byl soupeř z Jamajky, který se posledním pokusem posunul na třetí příčku a ani následný protest české výpravy kvůli pochybnostem o správné zdravotní klasifikaci Jamajčana českým reprezentantům nepomohl. Martin

---

²⁸ V neděli MFD nevychází

Němec skončil i přes to, že hodil ve své kategorii paralympijský rekord, těsně pod stupni vítězů, Miroslav Šperk o příčku níž a Josef Štiak sedmý. Naopak ve vrhačském sektoru to hýřilo českou radostí. Koulařka Eva Kacanu hned prvním pokusem určila, kdo bude vítězem. Posledním pokusem ještě přidala světový rekord ve své kategorii a mohla se radovat ze zlaté medaile. Ve stejný den se jel na velodromu stíhací závod jednotlivců, ve kterém suverénně triumfoval Jiří Ježek. Nejprve vyhrál kvalifikaci v paralympijském rekordu a porazil svého věčného rivala ze Španělska, a poté vše zopakoval ve finále a po osmi letech tak získal zlato ve stíhacím závodě. Vítězný hatrick české výpravy doplnila ten den plavkyně Běla Hlaváčková, která zvítězila paralympijským rekordem na 50 m znak. Ve stejné disciplíně vybojoval sedmnáctiletý nováček Arnošt Petráček 4. místo, Jan Povýšil skončil sedmý. Zlatý hatrick byl ještě ten den ozdoben bronzem Romana Musila, který ho vybojoval v hodu diskem. Ve vrhu koulí skončil šestý František Serbus, zrakově handicapované Miroslavě Sedláčkové se nepodařilo probojovat do finále v bězích na 100 a 800 metrů.

MFD (9. 9.) uveřejnila hned tři texty. První s titulkem *Do „Pekingů odjeli další sportovci. Paralympionici“*, se věnuje výhradně diskařce Fesslové. Druhý text má titulek *„Poslední pokus mi vyšel jako Špotákové“* a přibližuje vítězství Evy Kacanu. Třetí text stručně informuje o vítězstvích Ježka, Hlaváčkové a Kacanu a o bronzu Musila, tento text má titulek *„Paralympici získali tři zlata“*.

4.2.4 Den třetí

Den třetí (9. 9.) znamenal pro českou výpravu z hlediska výsledkového zisk šesti medailí. Diskařka Jana Fesslová skončila třetí. Lukostřelec David Drahonínský vyhrál kvalifikaci v paralympijském rekordu a posunul se tak rovnou do čtvrtfinále. Mezi ženami skončila ve stejné disciplíně na třetím místě Markéta Sidková. Michal Stefanu nakonec prohrál v napínavém boji stolního tenisu proti domácímu soupeři a uzavřel si tak cestu k postupu do další fáze turnaje. Stejně dopadl i další český reprezentant Ivan Karabec. Medailovou sbírku obohatili cyklisté. Osmnáctiletý Tomáš Kvasnička, syn trojnásobného vicemistra světa v cyklokrosu, Miloslava Kvasničky, získal na velodromu bronz, Jiří Bouška překonal svůj vlastní paralympijský rekord z Atén a získal stříbro poté, co ho porazil světový šampion z Japonska. Ve stejné skupině startoval i Luboš Jirka, který vinou startovacího zařízení skončil šestý. Stříbro na oválu vybojoval i Jiří Ježek. Ve „vodní kostce“ zaplavával Jan Povýšil na 200 metrů volným

způsobem třetí čas. Večerního programu v atletice se účastnili další čeští reprezentanti. Ve skoku do dálky skončil Jiří Kohout desátý a Jan Vlk třináctý, v hodu oštěpem obsadil Petr Vrátil osmé místo a Anežka Vejražková skončila sedmá v běhu na 100 metrů.

MFD (10. 9.) informuje o zahraničních sportovcích v článku s titulkem „*Pistorius a Du Toitová mají první zlata*“.

4.2.5 Den čtvrtý

Čtvrtý den (10. 9.) nezvládl Vladimír Marčan psychicky svůj první paralympijský start a ve sportovní střelbě skončil na posledním, 26. místě. V rámci stíhacího závodu týmů na tři okruhy vybojovali bronzové medaile cyklisté Bouška, Ježek a Kvasnička. Nestačili jen na favorizované Brity a domácí Čínu a podařilo se jim porazit vítěze z Atén, tým Australanů. Martina Kníezková skončila v hodu diskem, své královské disciplíně, devátá, opět tu překvapil nový systém kategorií a přepočtů. Lukostřelci zasáhli do paralympijského klání jen krátce, Šebek skončil jedenáctý a ani Černá se do semifinále neprobojovala. Večer proběhlo druhé setkání české výpravy s velvyslancem Vítězslavem Greplem.

MFD (11. 9.) vydala tři texty. První, „*Na olympiádu se nedostal, září na paralympiádě*“, seznamuje s Pistoriem a jeho zákazem startu na olympiádě. Druhý, „*Jsem rád, že jsem přeplaval Litevce*“, se formou rozhovoru věnuje plavci Petráčkovi, jeho účasti v Pekingu, a třetí text, „*Diskařka Fesslová i plavec Petráček v Číně nadchli*“ se zmiňuje především o Fesslové a jejím boji s handicapem.

4.2.6 Den pátý

Pátý den Her (11. 9.) byly lukostřelkyně Sidková a Kuncová vyřazeny z individuálních bojů. Celkově se jim nedařilo, bojovaly se zdravotními potížemi, nesesla jim atmosféra, zapracovala nervozita a chybělo jim štěstí. Diskař Martin Zvolánek vybojoval bronz, jeho kolega ze stejné disciplíny Radim Běleš skončil pátý. Bronzová Eva Berná měla radost z toho, že se jí ve vrhu koulí podařilo porazit její věčnou rivalku z Velké Británie.

MFD (12. 9.) se českým paralympionikům nevěnuje vůbec, přichází s příspěvkem o dopingu a podvodech na paralympiádě.

4.2.7 Den šestý

Cyklisté se šestý soutěžní den (12. 9.) přesunuli z dráhy na silnici, kde v horkém počasí překvapila ziskem bronzové medaile tricyklistka Markéta Macková. Josef Winkler skončil devátý a Jiří Bouška o osm sekund za třetí příčkou. Šestý dojel Luboš Jirka a i smolař Tomáš Kvasnička, který neviděl na cestu kvůli slzícímu oku. Ani handbikerům se příliš nedařilo, Radovan Civiš dojel jedenáctý a Marcel Pipek dvanáctý. David Drahonínský si vítězstvím v kvalifikaci zajistil boj o medaile mezi lukostřelci, Jiří Klich vypadl ve čtvrtfinále. Poprvé v historii paralympijských her získali čeští boccisté cenný kov, a to bronz v týmové soutěži, o který se zasloužili Radek Procházka a Ladislav Kratina. Romanu Musilovi se v dlouhém a únavném závodě nepodařilo potřetí za sebou zvítězit ve vrhu koulí a skončil na sedmém místě. Anežka Vejražková si v běhu na 200 metrů zlepšila svůj osobní rekord, ve finále skončila na šestém místě. Zajímavý je příběh stolní tenistky Michaly La Bourdonnaye, v jejímž partnerském životě lze vysledovat určitou podobnost se střeleckým párem Emmonsových. I Michala má totiž za partnera zahraničního sportovce, který účinkoval na paralympiádě v Pekingu. Michala skončila v individuální soutěži na nejméně oblíbeném čtvrtém místě. V odpoledním programu to pak „cinkalo“ medailemi. Zlato vybojoval v časovce cyklista Jiří Ježek, když vedl už po prvním okruhu a ani v druhé půlce v tempu nepolevil. Připsal si tak na konto druhé pekingské zlato a stal se pětinasobným paralympijským vítězem. Ve „vodní kostce“ pak Běla Hlaváčková ovládla prsařskou stovku a získala stejně jako Jiří Ježek druhou zlatou medaili na pekingských hrách.

MFD (13. 9.) vydala kvalitní souhrnný text o Jiřím Ježkovi, *„Cyklista Ježek má páté zlato“*, další úspěchy a zajímavosti dne však zůstávají bez povšimnutí.

4.2.8 Den sedmý

(13. 9.) Dvanáctou bronzovou medaili pro českou výpravu vybojoval v hodu diskem Rostislav Pohlmann. Cyklistická trať pro závody jednotlivců s hromadným startem byla náročná, plná prudkých stoupání, klesání, terénních vln a zatáček. Josef Winkler a Markéta Macková neměli dostatek sil a skončili na sedmém a devátém místě. Tomáš Kvasnička si dojel pro svou třetí bronzovou medaili na těchto hrách. Výkon Jiřího Boušky a Jiřího Ježka znamenal hromadný pád, který nechtěně zavinil Luboš Jirka. Cyklisté se kolizi nemohli vyhnout, Bouška skončil pátý a Ježek dvanáctý. Zdravotní problémy sužovaly Kniezkovou a Grézla, což mělo za následek Kniezkové

12. místo v hodu oštěpem a předčasné odhlášení ze startu sprinterské štafety, jejímž členem je právě Grézl.

MFD (14. 9.) v neděli nevychází.

4.2.9 Den osmý

Osmý den (14. 9.) vyhrál David Drahonínský vyrovnaný a napínavý semifinálový boj a ve finále potvrdil své prognózy, když před odjezdem do Pekingu prohlašoval, že si jede pro zlato. Lukostřelecký cíl byl splněn. Na silnici absolvovali svůj poslední závod handbikeři. Radovan Civiš dojel osmý a Marcel Pipek odstoupil. Na atletickém oválu bojovala v běhu na 1500 metrů Miroslava Sedláčková, ve finále skončila pátá, přičemž pokořila osm let starý světový rekord ve své kategorii. Diskařky Eva Berná a Vladimíra Bujářková se neprobojovaly do finálové osmičky, Daniela Vrátilová skončila čtvrtá.

MFD (15. 9.) informuje o dvou předchozích dnech jediným příspěvkem „*Šesté zlato má lukostřelec Drahonínský*“.

4.2.10 Den devátý

Devátý den (15. 9.) se poprvé na paralympijských hrách představil vzpěrač Martin Biháři, rozhodčí však posoudili jeho druhý a třetí pokus jako neplatný. Nikdo z přihlížejících žádnou chybu neviděl, rozhodčí ale byli v posuzování estetiky přísní. Roman Musil skončil v hodu oštěpem těsně pod medailovým umístěním a náladu mu nezlepšil ani jeho nový paralympijský rekord v kategorii. To Martin Němec si po zklamání v disku udělal radost ve vrhu koulí, když dvakrát překonal paralympijský rekord a vybojoval bronz. Přesto nebyl úplně spokojený, nebýt totiž nového systému kategorií, měl by v té své zlato. Kuželkář Jan Vaněk si z Pekingu odvezl cenný kov, když ve večerních hodinách před vyliďněnými tribunami uhlídal třetí příčku poté, co ho posledním pokusem přehodil soupeř z Velké Británie. I ostatním kuželkářům Martinu Zvolánkovi a Radimovi Bělešovi se podařilo probojovat do finále. Také „vodní kostka“ měla na programu poslední závod, a to 50 metrů volným stylem. Pro třetí pekingský bronz si doplaval Jan Povýšil a Běla Hlaváčková uzavřela svou sbírku ve stylu „co start to medaile“ stříbrem, čímž se shodným počtem cenných kovů s Jiřím Ježkem stali nejúspěšnějšími členy české výpravy. Oba získali dvě zlaté, jedno stříbro a jeden bronz.

Lukostřelkyním se v soutěži družstev podařilo postoupit do semifinále, kde je porazila Korea. V boji o třetí místo porazilo trio Sidková, Kuncová, Černá soupeřky z Polska a radovaly se z bronzové medaile.

MFD (16. 9.) nezmiňuje žádný úspěch či zajímavost předchozího dne.

4.2.11 Den desátý

(16. 9.) Koulaře Aleše Kisého čekal ve vrhu koulí boj s hořkým koncem. Měl problémy s upínáním, při odhodu se posunula stolice, což bylo posouzeno jako přešlap. Při dalších pokusech musel mít stolicí posunutou asi o dvanáct centimetrů zpět, což se odrazilo na jeho výsledku. Aleš Kisý si tak nesplnil svůj cíl skončit do třetího místa, zbyla na něj nepopulární čtvrtá pozice. To Rostislav Pohlmann se medaile dočkal i přes zranění odhodového prstu, který si půl roku před startem na paralympiádě zlomil. V hodu oštěpem vybojoval bronz a vytvořil nový český rekord. Stolní tenisté podlehli v soutěži družstev Francouzům a při absenci štěstí a za nesportovního chování soupeřů se museli spokojit se čtvrtým místem. Na famózním závěrečném ceremoniálu, těsně před tím, než zhasl paralympijský oheň, byla předána vlajka IPC starostovi Londýna. Branou borců, kterou procházeli neúspěšnější sportovci z každé ze 147 zúčastněných zemí, prošla i Běla Hlaváčková, které tuto pozici gentlemany přenechal původně vybraný Jiří Ježek. Česká republika vybojovala v celkovém hodnocení národů šestnáctou pozici, se ziskem 27 medailí.

MFD (17. 9.) přichází celkem s pěti příspěvky. *„Paralympiáda a olympiáda v číslech“* porovnává počty sportovců, medailí atd. *„Natalie, paralympijský Phelps“* informuje o jednonohé plavkyni du Toitové, která startovala i na olympiádě. Třetí text, *„Největší výzva afrického sportovce? Mít vozíček“*, zmiňuje problém handicapovaných Afričanů, kdy nemají finanční prostředky na základní vybavení. Dále se MFD věnuje opět Oscaru Pistoriovi v textu s titulkem *„Hrdina: tři zlaté a londýnský sen“*. Zcela posledním příspěvkem souvisejícím s XIII. letními paralympijskými hrami je článek zamýšlející se nad původním smyslem paralympiád, *„Váleční veteráni bojují dál“*.

Neuvádí žádné shrnutí událostí, výsledky posledního dne, nejúspěšnější české reprezentanty, závěrečný ceremoniál atd.

4.2.12 Po návratu

Po příjezdu do Prahy čekala českou výpravu tisková konference, návštěva Senátu, a další formální i neformální setkání s představiteli české politické scény.

MFD těmto událostem nevěnovala pozornost.

4.3 Zpravodajské hodnoty

Rozměr události

Události spojené s paralympijskými hrami mají sami o sobě velký rozměr, protože se týkají právě paralympiády, nejvýznamnějšího mezinárodního klání handicapovaných sportovců. Všechny texty zveřejněné MFD tedy měly důvod být medializovány, protože jejich rozměr je dostatečně významný. Zpráva informující o zahájení her a o zisku dvou českých medailí mezi ně také patří: *„V sobotu byly na pekingském Olympijském stadionu slavnostně zahájeny třinácté letní paralympijské hry. Klání handicapovaných sportovců oficiálně zahájil čínský prezident Chu Ťin-tchao. Hned na úvod získala česká výprava dvě medaile.“*²⁹

Blížkost

Mluvíme-li o blízkosti k určité skupině, můžeme mít v tomto případě na mysli sportovce, lidi s handicapem, paralympioniky ze stejného místa bydliště. Domnívám se, že tato zpravodajská hodnota zde výběr událostí příliš neovlivňuje, protože paralympionici nejsou (až na výjimky) všeobecně známé osobnosti, známí sportovci. Čtenáři si případnou blízkost uvědomí, až když si text přečtou a jsou s paralympionikem seznámeni.

Jasnost

Také tato zpravodajská hodnota je pravděpodobně důvodem, proč se v médiích celkově, a tedy i na stránkách MFD objevuje tak málo zpráv či článků nejen o paralympiádě, ale celkově o sportu handicapovaných. Málokdo se totiž vyzná v pravidlech a kategoriích jednotlivých paralympijských sportů. Handicapy jsou různé, a aby vůbec bylo možné realizovat soutěže pro postižené sportovce, musela se

²⁹ V Pekingu začaly paralympijské hry, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 8. 9. 2008, s. 10

jednotlivá postižení rozdělit do kategorií tak, aby se mezi sebou „objektivně“ mohly poměřovat výkony sportovců s těžším a lehčím postižením. Pak samozřejmě mají různé handicapové specifické požadavky na provedení výkonu, bez kterých se sportovec neobejde. Všechny tyto aspekty nejsou ve všeobecném povědomí, vyžadují znalost problematiky, a pokud nejsou jasné novinářům, nebudou jasné ani čtenářům. Jasnost je pravděpodobně jeden z důvodů, proč se novinářům referování o sportu handicapovaných „vyhýbají“.

Jedním materiálem z paralympijských her, který se vyznačuje jasností je ten s titulkem „Paralympiáda a olympiáda v číslech“³⁰, který kvantitativně porovnává oboje hry.

Omezený časový rozměr

V tomto případě se události z paralympiády neliší od těch olympijských. Stále se jedná o sportovní soutěže, které v určitém okamžiku začnou a za určitý čas skončí. Tato zpravodajská hodnota je tedy obsažena ve všech sportovních událostech, tedy i v událostech z paralympijských her.

Závažnost

Stejně jako u olympiády nelze ve většině případů označovat události z paralympiády za závažné. Ani v tomto případě se nestává, že by měly zásadní dopad na publikum, že by v případě jejich zamlčení a neuveřejnění došlo k závažným důsledkům pro obyvatelstvo. Jak jsem již uvedla výše, bývá tato zpravodajská hodnota obsahem sportovních zpráv spíše v případě, jedná-li se o úraz, a pokud je například jeho příčinou pochybení organizátorů, může uveřejnění zabránit zopakování nebezpečné situace.

Souznění

Ani souznění nepatří mezi zpravodajské hodnoty, kterými se texty s paralympijskou tematikou vyznačují. Čtenář totiž nemá možnost na něco se těšit, něco předpokládat, být zvědavý na výsledek. Publikum není předem informováno, co je v plánu, jaký byl poslední trénink toho kterého sportovce a jaké šance tím pádem má, publikum se dovídá jen několik málo vybraných informací, a to poté, co se událost stala.

---

³⁰ Paralympiáda a olympiáda v číslech, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 17. 9. 2008, s. 4

Čtenáři MFD nebyli předem informováni ani o tom, že se bude konat paralympiáda, kdo bude Čechy reprezentovat, tak jak by pak mohli být zvědaví a chtít se dočíst, jak čeští paralympionici dopadli, natož aby je zajímalo dění mimo sportoviště, kterému je v případě olympiády věnováno také hodně prostoru, které čtenáře zajímá a kde se ono souznění také hojně vyskytuje.

Personifikace

Podobně jako se nám při vyřčení sousloví „olympiáda v Pekingu“ vybaví jméno Phelps nebo Bolt, vybaví se nám i jméno Pistorius, řekne-li se pekingská paralympiáda. U některých událostí je možné vysledovat určité tendence připodobňovat paralympijské hvězdy k olympijským. Například titulek „*Poslední pokus mi vyšel jako Špotákové*“³¹, pod kterým stojí text informující o klání koulačky Evy Kacanů, která o svém vítězství rozhodla, stejně jako Barbora Špotáková, neuvěřitelně, posledním pokusem. Také pod titulkem „*Natalie, paralympijský Phelps*“³² najdeme připodobnění paralympionika k olympionikovi, zde se jedná o plavkyni Du Toitovou, která z pěti startů pětikrát vyhrála a třikrát překonala světový rekord.

Negativita

Negativita je zpravodajská hodnota, která se vyskytuje ve sportovních událostech všeobecně a je jedno, zda se jedná o sport handicapovaných či nepostižených, v tomto případě o olympiádu nebo paralympiádu. MFD zveřejnila jeden text, který se vyznačuje negativitou, a to s titulkem „*Doping a podvody. I to patří k paralympiádě*“³³. Polemizuje s otázkou, proč si handicapovaní ještě více ničí zdraví zakázanými látkami nebo nebezpečnou praktikou, zvanou přetlak.³⁴

Významnost

---

³¹ Poslední pokus mi vyšel jako Špotákové, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 9. 9. 2008, s. 1

³² Natalie, paralympijský Phelps, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 17. 9. 2008, s. 4

³³ Doping a podvody. I to patří k paralympiádě, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 12. 9. 2008, s. 1

³⁴ Někteří sportovci s poraněním míchy si úmyslně způsobují bolest ve spodní polovině těla, čímž spouští fyzickou reakci, která zvýší krevní tlak. Tím se do svalů dostane více kyslíku, což přináší sportovci soutěžní výhodu.

Události paralympijských her jsou významné v tom smyslu, že ukazují společnosti, co handicapovaní dokážou, že jejich postižení není takovou překážkou, jak se na první pohled zdá a že je na každém, jak se ke svému zdravotnímu stavu postaví. Úspěchy paralympioniků jsou motivací pro ostatní handicapované, např. pro ty, co jsou čerstvě po úrazu.

Příkladem je článek o Jiřím Ježkovi: *„V 11 letech hrál s kamarády fotbal na Letenské pláni. Když přebíhali silnici, špatně se rozhlédl - a vletěl pod nákladní tatra. Pravou nohu mu automobil přejel a rozdrtil. (...) Ročně našlape v tréninku okolo 28 tisíc kilometrů. Při svých pobytech v Austrálii často trénuje také se slavným Robbie McEwenem, vítězem 12 etap na Tour. Zvou jej na kritéria, kde potkává hvězdy profipelotonu. A nejen to: při cyklistice se seznámil i se svou manželkou Soňou. (...) Ze tří paralympiád má na kontě celkem pět nejceněnějších kovů! Je hvězdou ve sportu, který platí mezi paralympiky za nejkvalitnější.“*³⁵ Významná je samozřejmě paralympiáda jako taková.

Drama a akce

Jsou sportovní výkony, které nejsou napínavé a které nejsou příliš akční. Většinou je to ale naopak. U paralympijských sportů je drama umocňováno tím, že v jedné disciplíně soutěží sportovci různé míry postižení, respektive různých kategorií, tudíž sportovec s „horším“ výkonem a těžším postižením nakonec může zvítězit nad soupeřem, který dosáhl „lepšího“ výkonu, ale má lehčí postižení. Například diskařka Jana Fesslová zvítězila, ačkoli nehodila nejdál: *„V Pekingu hodila prvním pokusem 24,35. V posledním se zlepšila na 24,82. Němka Buggenhagenová hodila 27,80 a Čínanka Wang Ting byla druhá za 17,04 metru. Podivné? O tři medaile před desítkami tisíc diváků soutěžily skupiny F54, F55 a F56.“*³⁶

³⁵ Cyklista Ježek má páté zlato, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 13. 9. 2008, s. 10

³⁶ Diskařka Fesslová i plavec Petráček v Číně nadchli, Mladá fronta DNES, MaFra, a. s., 11. 9. 2008, s. 1

5. Kvantitativní srovnání zpracování olympijských a paralympijských her v Pekingu

Abychom si mohli udělat ucelenou představu o tom, jak se z kvantitativního hlediska liší olympijské a paralympijské hry, uvádím tabulky s čísly, které porovnávají obě vrcholná sportovní klání, jak ze strany organizační (počty zemí, sportovců, medailí atd.), tak ze strany mediálního zpracování (kolik prostoru věnovala MFD olympiádě, kolik paralympiádě). Jelikož je rozdíl mezi prostorem věnovaným olympijským a paralympijským hrám propastný, uvádím pro představu také počty znaků ve zprávách a článcích, věnovaných všem letním paralympiádám od roku 1992.

Tabulka 1: Peking 2008 - olympiáda vs. paralympiáda

	Olympiáda	paralympiáda
Počet zemí	204	147
Počet sportovců/z ČR	10 500/134	4 000/56
Počet sportů/sad medailí	28/302	20/550
ČR v pořadí národů	24.	16.
Počet medailí/zlato-stříbro-bronz	6/3-3-0	27/6-3-18

Čísla v Tabulce 1 ukazují, že kvantitativní rozdíly mezi olympiádou a paralympiádou nejsou až tak velké, jak by se podle mediálního zpracování mohlo zdát. Počet zemí, které se účastnily paralympijských her, dosahuje 72 % z počtu zemí, jež se účastnily olympiády. Počet sportovců na paralympiádě představuje 38 % z počtu sportovců zdravých, přičemž handicapovaných Čechů se účastnilo 42 % z počtu českých olympioniků, tedy necelá polovina. Nejzajímavější jsou množství získaných medailí a umístění ČR v pořadí národů. Zde se dá říci, že paralympionici předčili olympioniky. Domnívám se totiž, že pořadí národů je právě ta oblast, kde lze objektivně posoudit, která z obou skupin sportovců byla úspěšnější. U počtu medailí bych se do porovnávání nepouštěla, jelikož konkurence ve sportu handicapovaných je jiná než u nepostižených, navíc v důsledku rozdílnosti handicapů soutěží postižení sportovci ve více kategoriích, tudíž má ČR na paralympiádě možnost nasbírat více medailí než na olympiádě.

Tabulka 2: Průměrný počet textů za den, které MFD věnovala olympiádě a paralympiádě v Pekingu

Olympiáda	40
Paralympiáda	1

Pokud jsem výše konstatovala, že číselné údaje mezi olympiádou a paralympiádou nejsou extrémně rozdílné a že v úspěšnosti posuzované podle pořadí ČR v hodnocení národů dokonce paralympionici předčili olympioniky, pak se nabízí otázka, proč mediální prostor MFD věnovaný paralympijským hrám dosahuje pouhých 2,5 % prostoru informací z olympijských her.

Tabulka 3: Počet znaků ve zprávách a článcích věnovaných letním paralympiádám v MFD³⁷

Barcelona 1992	14 000 znaků
Atlanta 1996	14 000 znaků
Sydney 2000	13 000 znaků
Atény 2004	25 000 znaků
Peking 2008	19 500 znaků ³⁸

Je patrné, že objem textů MFD věnovaných letním paralympijským hrám v letech 1992 a 1996 stagnoval, o čtyři roky později dokonce nepatrně klesl. Nejbohatší paralympiádou co do počtu znaků v MFD byla nepochybně ta v Aténách v roce 2004. Tehdy se mohlo zdát, že se mediální obraz sportu handicapovaných vzpamatovává a že dále poroste. Nicméně rok 2008 a paralympijské hry v Pekingu přinášejí opět pokles.

³⁷ Údaje pro roky 1992 – 2004 jsem čerpala z rigorózní práce Alice Tejkalové (TEJKALOVÁ, A. Dvojí paralympiáda. Rigorózní práce. FSV UK, Praha 2005. Nepublikováno)

³⁸ Jelikož Alice Tejkalová (2005) započítává znaky včetně mezer pouze z textů z celostátního vydání MFD, provedla jsem výpočet stejným způsobem, aby komparace byla přesná.

6. Porovnání zpravodajských hodnot v materiálech MFD z olympijských a paralympijských her v Pekingu

Celkově se dá říci, že události, které se děly na olympijských hrách, obsahují stejné množství i druhy zpravodajských hodnot jako události na paralympiádě. Rozdíl je pouze v tom, že jedná-li se o olympiádu, mají tyto zpravodajské hodnoty větší váhu, větší intenzitu.

Rozměr události

Vezměme si například základní událost: slavnostní zahájení olympijských, respektive paralympijských her. V obou případech je rozměr události jako zpravodajská hodnota zastoupen. Před zahájením olympiády vyšlo deset textů, jež tematicky souvisely s úvodním ceremoniálem, po jeho skončení se mu věnovaly tři příspěvky. Psalo se o možných problémech s počasím, o generálce, o pochodni, o monstrózní akci, jakou olympiáda ještě nezažila, sportovci se svěřovali se svými dojmy. V případě paralympiády byl možná ceremoniál o něco málo chudší. Že by si ale nezasloužil ani zmínku? Byl opravdu tak nezajímavý? Myslím, že dojmy paralympioniků při nástupu české výpravy na zaplněný stadion a při rozsvícení paralympijského ohně nejsou o nic chudší než dojmy jejich nepostižených kolegů ve stejné situaci. Vzkročit do „kotle“ s národní vlajkou v ruce v momentě, kdy se slavnostně ozve: „Czech Republic!“ a tribuny vřou, nenechá klidným olympionika stejně jako paralympionika.

Blízkost

V případě olympiády je blízkost mnohem znatelnější, než u paralympiády. Olympionici jsou většinou známé osobnosti, veřejnost je zná z médií, a každý člen publika tak má svého oblíbence, který je mu blízký, kterému fandí třeba jen proto, že pochází ze stejného města nebo že je mu sympatický jeho styl myšlení a prezentace.

Například sprinter Usain Bolt se stal oblíbeným díky své povaze, a přesto, že je až z Jamajky, projevila se zde blízkost a následný mediální zájem o jamajského sprintera podpořený jeho sportovními triumfy. U paralympiády blízkost jako zpravodajská hodnota příliš nefunguje. Handicapovaní sportovci všeobecně známí nejsou, jejich (některá) jména se objevují v médiích jednou za čtyři roky v souvislosti s paralympiádou a v období mezi hrami, kdy se účastní evropských a světových šampionátů či pohárů o nich neví nikdo nic. Handicapovaní jsou celkově společenskou

menšinou a spousta lidí neví, jak se o nich a jejich problematice bavit, natož pak přibude-li k tomu ještě problematika sportovní. Zrovna tak si redaktoři nejsou příliš jisti, jak o sportu handicapovaných referovat. Blízkost události mohou cítit handicapovaní a lidé v jejich blízkém okolí, kteří se o paralympiádu zajímají. Ti však o medializaci nerozhodují.

Jasnost

V případě olympijských her se dá říci, že většina událostí disponuje jasností jakožto zpravodajskou hodnotou. U paralympiády opět narážíme, a to z podobných důvodů jako u blízkosti. Jelikož se v problematice sportu handicapovaných novináři příliš dobře neorientují, není jim zcela jasné, jak vlastně kategorie a přepočty fungují a nejsou pak schopni o tom referovat v médiích.

Souznění

Tato zpravodajská hodnota se vyskytuje spíše v referování o olympijském sportu než paralympijském. Publikum logicky bude očekávat další informace tam, kde už se nějaké dověděla. Tím pádem nemůže očekávat výsledky paralympioniků, když se z daného média předem nedoví, že se paralympiády účastní, v jaké disciplíně a s jakými ambicemi, natož když se čtenáři nedoví ani to, že se paralympiáda bude konat.

Personifikace

Personifikace se vyskytuje u obou srovnávaných skupin. U olympioniků je to spíše personifikace jednotlivých disciplín, např. referuje-li se o desetiboji, bude tam souvislost s Romanem Šebrlem. Kdežto u handicapovaných je personifikována celá paralympiáda, většinou, hovoří-li se o paralympijských hrách v Pekingu, je jako zástupce zobrazen Jiří Ježek nebo Oscar Pistorius.

Negativita

Jak olympijský, tak paralympijský sport disponuje událostmi s větší nebo menší mírou negativity. Společné pro oba sporty jsou dopingové aféry či nesportovní chování. U paralympiády to pak může být např. slučování kategorií.

Drama a akce

Zpravodajská hodnota drama a akce je také společná pro obě porovnávané skupiny, stejně jako významnost a omezený časový rozměr.

Shrnutí

Události paralympijských her obsahují zpravodajské hodnoty jako rozměr události, omezený časový rozměr, personifikace, významnost, negativita, drama a akce. Olympijské události disponují navíc ještě jasností, blízkostí a souzněním. Na paralympijských hrách se stalo mnoho událostí, které zmíněné zpravodajské hodnoty obsahovaly, ale zpracovány nebyly.

Závěr

První a velmi patrný rozdíl ve zpravodajství z olympijských a paralympijských her v Pekingu je v referování o akci samotné před jejím zahájením. Zatímco o přípravách na olympiádu víme s dostatečným předstihem, kdy ve sledovaných sedmi dnech před oficiálním zahájením čteme rozhovory se sportovci o jejich ambicích a aktuální formě, o zahraničních reprezentantech, o přípravách dějiště her včetně generálek na zahajovací ceremoniál, tak v případě paralympiády nevíme téměř nic.

Těžko postřehnutelná první zmínka o paralympiádě je obsahem článku o konci olympiády s titulkem: *„Žádné nové informace, hlásí Peking“* (MFD, 26. 8.). V článku stojí: *„Plavecká Modrá kostka během noci na pondělí změnila vizáž, nyní ji obepíná dlouhý pás s nápisy Paralympic Games 2008.“*

Další nenápadná zmínka o blížící se paralympiádě vyšla o den později a zní: *„S jednou rukou na dvě olympiády“* (MFD, 27. 8.). Text patří stolní tenistce Partykové, která se účastnila jak olympiády, tak paralympiády.

Jiný text přinášející informace o příchodu paralympijského klání je zakomponován do článku o nové počítačové hře, ve které si člověk může zahrát na handicapovaného a vyzkoušet si život od úrazu až třeba po účast na paralympiádě.

Aby byl výčet útržkovitých zmínek o paralympiádě úplný, nesmím opomenout fotografii handicapované plavkyně z Portugalska, která se objevila na stránce obrazové dokumentace aktuálních zajímavostí ze světa. K fotografii patřil popisek: *„Přípravy na Peking. Portugalská plavkyně Joana Calado během jednoho z posledních tréninků na paralympiádu. Tělesně postižení sportovci se v Pekingu setkají 7. září.“* (MFD, 30. 8.)

Žádný text se tedy nevěnuje přípravám paralympiády, neuvádí žádné medailony sportovců, ani jejich jména, natož rozhovory s vyjádřením pocitů, ambicí atd.

V průběhu olympiády jsou čtenáři každý den seznámeni s aktuálními souhrnnými výsledky jak domácích, tak zahraničních sportovců. Ve zprávách, rozhovorech, reportážích či komentářích jsou obsaženy jednotlivé výkony, jejich průběh, pocity sportovců před i po závodě jak z krátkodobého tak z dlouhodobějšího hlediska, jejich osobní příběhy, zajímavosti z olympijské vesnice a sportovišť i organizační záležitosti.

V průběhu paralympiády se souhrnné výsledky neobjevují vůbec. Informace, které se čtenář dočte, vždy informují o tom, co se již událo, žádné nepředepisují, co se dít bude, nepoutají čtenáře ke sledování paralympiády. Co se týče objektivního

referování o sportovních výkonech, s přiblížením sportovců a jejich handicapů, tak jsem zaznamenala dva texty. Jsou jimi „*Poslední pokus mi vyšel jako Špotákové*“ (MFD, 9. 9.) a „*Cyklista Ježek má páté zlato*“. (MFD, 13. 9.) Vyzdvihla bych ještě jediný rozhovor, který vyšel v jihočeské mutaci s titulkem „*Jsem rád, že jsem přeplaval Litevce*“ (MFD, 11. 9.). Interview o celkových pocitech z první paralympiády plavce Petráčka je doplněno medailonem sportovce. Domnívám se, že takovouto pozornost, tedy stručnou a výstižnou informaci o sportovci, jeho handicapu, disciplíně, ambicích, výsledku a pocitech, by si zasloužil alespoň každý z medailistů.

Zajímavosti z paralympijské vesnice a sportovišť či organizační záležitosti se neobjevují vůbec. Místo toho, aby se čtenář dozvěděl o šancích, výkonech a pocitech českých reprezentantů, informuje MFD o zahraničních hvězdách nebo přichází s tématy jako původní smysl paralympiády s titulkem „*Váleční veteráni bojují dál*“ (MFD, 17. 9.), kterému se mohla věnovat v období před paralympiádou, nebo článek s titulkem „*Největší výzva afrického sportovce? Mít vozíček*“ (MFD, 17. 9.), který naopak mohl vyjít až v období po paralympiádě, pokud by byl deník nabitý informacemi z průběhu her.

Jestliže je zdrojem ČTK, je text stručný, ale objektivní. Texty sportovní redakce MFD jsou zajímavé, nejvíce bych vyzdvihla redaktora Tomáše Macka, jehož texty obsahují to, co by podle mého názoru obsahovat měly - přiblíží čtenáři sportovce, jeho handicap, a aktuální výkon zasadí do kontextu předchozích úspěchů, přidá stručnou výpověď sportovce a čtivý materiál nabitý informacemi je na světě. Z mého pohledu jsou nejméně kvalitní texty v mutacích Pardubického a Jihočeského kraje „*Do Pekingu odjeli další sportovci. Paralympionici*“ (MFD, 9. 9.) a „*Diskařka Fesslová i plavec Petráček v Číně nadchli*“ (MFD, 11. 9.), které se příliš zaobírají těžkostmi handicapu a vyzdvihují na sportovci to, že se dokázal „poprat s osudem“.

Zatímco po skončení olympijských her je deník stále zaplněn českými olympioniky, jejich úspěchy a zážitky, v případě paralympiády nemá čtenář šanci zaregistrovat, že hry skončily, natož aby se publikum dozvědělo, jak česká výprava dopadla, jak ji hodnotí sportovci i realizační tým, zda jsou spokojeni a co plánují dál.

Celkově jsou texty o paralympiádě výrazně chudší, strohé, útržkovité, čtenář nemá šanci udělat si celkový obrázek o tom, jak hry probíhaly, kdo byl úspěšný, kdo zklamal nebo překvapil, co bylo příčinou, jak se sportovcům v Pekingu žilo. Pravidelný čtenář MFD jistě zaznamenal, že se paralympiáda konala, že se jí účastnili čeští

zástupci. Pravděpodobně jim ale v paměti utkví opět pouze jména Ježek, Hlaváčková a především Pistorius. Domnívám se, že je to málo, že by publikum mělo vědět víc.

Summary

The first and very noticeable difference between the coverage of the Olympic and Paralympic Games in Beijing is the amount of news about the event prior to its commencement. Whilst we know a great deal about preparations for the Olympics a long time in advance, virtually nothing is reported about the Paralympics. There are no articles, which discuss the preparations for the Paralympics, the medals of competitors or their names, let alone interviews with the teams discussing feelings and ambitions.

During the Olympic Games, readers are given a summary of the results of both Czech and foreign athletes in all sports. Mentioned in the articles, interviews, and reports are the results, the progress, and the feelings of the athletes before and after their races, their personal backgrounds as well as information about the Olympic village, the stadiums and the organization of each event. Schedules are also provided to allow a reader to choose what to watch and follow.

In comparison, during Paralympic Games, there are no summaries to be found. The only information that readers can read is what has already happened, and there is nothing about upcoming events or races or anything that readers should watch. The articles do not do anything to encourage readers to follow the Paralympics.

Despite the fact that after the Olympic Games have finished the newspaper is still filled with Czech Olympians and their achievements and experiences, in the case of the Paralympics, there is nothing to even indicate that they have come to a close, let alone any discussion how the Czech team finished, how the athletes rate the games and their performance, if they are satisfied and what they will be doing next.

Overall the articles about the Paralympic Games are significantly shorter, less interesting and poorer in content than those of the Olympic Games. The reader does not have a chance to get an understanding of how the games went, who were the winners, who were the losers, and what occurred in each sport. Even less is provided about the living conditions and the organization itself. It is safe to say that this is not adequate, that it is too little, and that the audience, the people, and the world should know more about the Paralympic games.

Použitá literatura

Literatura:

- HENDL, Jan. Úvod do kvalitativního výzkumu. Praha: Karolinum, 1997
- JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. Média a společnost. Praha: Portál, s. r. o., 2007
- JIRÁK, Jan a Barbara KÖPPLOVÁ. Masová média. Praha: Portál, s. r. o., 2009
- Kol. autorů. Z ATÉN DO PEKINGU. Praha: Epoque, 2009
- MCQUAIL, Denis. Úvod do teorie masové komunikace. Praha: Portál, s. r. o., 1999
- TEJKALOVÁ, Alice. Dvojí paralympiáda. Praha, 2005. Rigorózní práce. FSV UK.
Nepublikováno
- TRAMPOTA, Tomáš. Zpravodajství. Praha: Portál, s. r. o., 2006

Prameny:

- Mladá fronta DNES. Praha: MaFra, s. r. o., 1. 8. 2008 – 24. 9. 2008. Dostupné z:
<http://mediasearch.newtonmedia.cz>

